

Boodschap Consumentenkring “WorldfoodSafetyDay”

Van boer tot bord, elke stakeholder heeft de verantwoordelijkheid om door voedsel overgedragen gezondheidsrisico's te helpen voorkomen, detecteren en beheersen.

Het valt niet te ontkennen dat voedselveiligheid en voeding wereldwijde uitdagingen zijn. Aankoop- en eetgewoonten hebben de afgelopen twee decennia wereldwijd drastische veranderingen ondergaan en nieuwe voedselproductie-, verwerkings- en distributietechnieken zijn ontwikkeld om deze verandering te weerspiegelen.

In veel delen van de wereld hebben we een verschuiving gezien in de consumptiegewoonten, van huisgemaakte maaltijden tot een toename van kant-en-klaar verpakt voedsel.

Terwijl ontwikkelde landen zoals de Verenigde Staten momenteel de hoogste percentages fastfoodconsumptie ter wereld hebben, gevolgd door Frankrijk, zijn de opkomende economieën een inhaalslag aan het maken. De fastfoodindustrie in India groeit elk jaar met 18 procent, (ook in Suriname merken we een groei) waarbij het land tot de top tien behoort voor fastfoodconsumptie ter wereld. In landen met lage inkomens daarentegen hebben consumenten vaak nog steeds niet de middelen om toegang te krijgen tot fastfoodproducten.

Wat zijn de risico's?

Een grote zorg is dat deze verschuiving in voedselgewoonten de weg heeft vrijgemaakt voor gezondheidsproblemen bij de consument. Nu wij in Suriname een totale Lock down hebben moet hier bijzonder opgelet worden. Fastfood leveringen moeten beperkt worden om erger te voorkomen.

Uit beschikbare gegevens blijkt dat elk jaar bijna een op de tien mensen wereldwijd (naar schatting 600 miljoen personen) ziek wordt door voedselveiligheidsproblemen en 420.000 mensen sterven na het eten van voedsel dat besmet is met bacteriën, virussen, parasieten, chemische stoffen of vervuild water.

Verschillende onderzoeken tonen aan dat kinderen onder de vijf jaar, die vooral worden aangetrokken door junkfood en andere producten met veel suiker, zout en vetten, in combinatie met onhygiënische handen, (denk aan de belangrijkheid van het handen wassen project van dhr. Stutgard en Intermed NV) 40 % van de door voedsel overgedragen ziektelast dragen, wat resulteert in 125.000 doden per jaar. Door voedsel overgedragen ziekten belemmeren ook de sociaaleconomische ontwikkeling door de gezondheidszorgstelsel te belasten en de nationale economieën, het toerisme en de handel te schaden. De waarde van de handel in voedsel is 1,6 biljoen dollar, dat is ongeveer 10 % van de totale jaarlijkse wereldwijde handel. Onveilig voedsel belemmert de ontwikkeling in veel lage en middeninkomenslanden en hun economieën, die ongeveer 95 miljard dollar verliezen aan productiviteit als gevolg van ziekte, invaliditeit en vroegtijdig overlijden van werknemers.

Het bredere plaatje: gezondheid & voeding

Naast de risico's die direct verband houden met voedselveiligheid, speelt ook de voedingswaarde van voedsel een sleutelrol. Ondervoeding, in al zijn vormen, omvat ondervoeding (verspilling, belemmering, ondergewicht), onvoldoende vitamines of aan micronutriënten gerelateerde ondervoeding en overmaat aan micronutriënten, en overgewicht en obesitas. Verschillende vormen van ondervoeding zijn schadelijk voor de menselijke gezondheid en leiden vaak tot voeding gerelateerde niet overdraagbare ziekten.

Uit alarmerende gegevens van de WHO blijkt dat wereldwijd ongeveer 1,9 miljard volwassenen met overgewicht of obesitas zijn, terwijl 462 miljoen met ondergewicht te maken hebben. 47 miljoen kinderen onder de 5 jaar worden verspild, 14,3 miljoen ernstig verspild en 144 miljoen belemmerd, terwijl 38,3 miljoen te zwaar of zwaarlijvig zijn. Ongeveer 45 procent van de sterfgevallen onder kinderen onder de 5 jaar houdt verband met ondervoeding. Deze uitdagingen komen het meest voor in lage- en middeninkomenslanden, maar in diezelfde landen nemen ook het aantal kinderen met overgewicht en obesitas toe. Obesitas bij kinderen is een van de ernstigste uitdagingen voor de volksgezondheid van de 21ste eeuw omdat kinderen met overgewicht waarschijnlijk zwaarlijvige volwassenen worden. De ontwikkelings-, economische, sociale en medische gevolgen van de wereldwijde last van ondervoeding zijn ernstig en aanhoudend, voor individuen en hun families, maar ook voor bredere gemeenschappen en landen.

Terugroepacties en bederf van voedsel zijn verkwistend, kostbaar en kunnen het handels- en consumentenvertrouwen negatief beïnvloeden. De internationale voedselhandel neemt toe en brengt belangrijke sociale en economische voordelen met zich mee, maar het maakt ook de verspreiding van door voedsel overgedragen ziekten over de hele wereld gemakkelijker, wat kan leiden tot schade aan handel en toerisme, verlies van inkomsten, werkloosheid en geschillen

Om dit te bereiken, ligt de verantwoordelijkheid voor veilig en voedzaam voedsel bij alle belanghebbenden, inclusief beleidsmakers, producenten, bedrijven, consumenten, maatschappelijke organisaties, academische en wetenschappelijke instellingen en meer. Hoewel deze belanghebbenden elk verschillende verantwoordelijkheden hebben, maakt het multidimensionale karakter van voedselveiligheid en kwaliteit hun rollen sterk onderling verbonden en onderling afhankelijk. Actieve samenwerking tussen de bij de voedselketen betrokken stakeholders is daarom onontbeerlijk om de effectiviteit te waarborgen.

Voedselveiligheid en nutritionele eigenschappen moeten worden gegarandeerd in alle stadia van de toeleveringsketen, inclusief productie, verwerking, verpakking, opslag, transport, distributie, handel, catering en detailhandel, of het nu om voedselproducten of ingrediënten gaat. Elke consument heeft het recht te verwachten dat het voedsel dat hij koopt veilig is om te eten.

Vooruit kijken: de last van door voedsel overgedragen ziekten verminderen

Voortdurende verbetering van nationale en internationale voedselveiligheidsnormen, terugroepen van onveilig voedsel en bevordering van adequate hygiënepraktijken in de voedsel- en landbouwsector zijn enkele van de essentiële vereisten om de schade voor de consument tot een minimum te beperken.

Beleidsontwikkelingen moeten alomvattend zijn in hun beoordeling van risico's en kwetsbaarheid in alle geledingen van de bevolking, met de garantie dat voedsel geschikt is voor consumptie. Levensmiddelenbedrijven moeten de door de relevante regeringen uiteengezette hygiënische praktijken toepassen en de juiste verpakking en etikettering gebruiken om voedsel tegen besmetting te beschermen en het vertrouwen in internationaal verhandeld voedsel te behouden. Consumenten moeten hun rol ook erkennen door relevante instructies op te volgen en passende voedselhygiënemaatregelen toe te passen.

Volgens de FAO en de WHO hebben investeringen in voedselveiligheidseducatie bij consumenten het potentieel om door voedsel overgedragen ziekten te verminderen en besparingen op te leveren tot 10 dollar voor elke geïnvesteerde dollar.

Gezondheidsvoorlichtingsprogramma's moeten consumenten omvatten, om hen te helpen het belang van gezond en veilig voedsel te begrijpen en hen in staat stellen weloverwogen keuzes te maken.

Van boer tot bord, elke stakeholder heeft de verantwoordelijkheid om door voedsel overgedragen gezondheidsrisico's te helpen voorkomen, detecteren en beheersen.